

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/51/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723203624
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6723203624.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov JUDr. Miriam Štillovej a A. B. C. vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov – matky: A. F. G., H. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. C. X/ X, XXX XX G., zastúpenej splnomocneným zástupcom: JUDr. Martin Dolinaj, advokát, so sídlom J. XXX/X, XXX XX K. a otca: L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. D. X, XXX XX M., zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Kornélia Múkerová, advokátka, so sídlom ul. N. XX, XXX XX O. O., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/216/2023-143 zo dňa 29. januára 2024, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu m e n í tak, že nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Otcovi dieťaťa sa dočasne zakazuje priblížiť sa k maloletej D. E. B., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti maloletého dieťaťa aj otca dieťaťa na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci a to v nevyhnutnom rozsahu.

Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vo veci o úpravu styku otca s dieťaťom vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8P/167/2022.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. 8P/216/2023-143 zo dňa 29.01.2024 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok I.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 25.08.2023 bol doručený súdu návrh maloletého dieťaťa, ktorý v jeho mene podala matka, ktorým sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. h/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorým by súd dočasne, do skončenia konania vo veci samej sp. zn. 12C/3/2023, eventuálne sp. zn. 8P/167/2022 uložil povinnosť otcovi dieťaťa, aby sa vedome nepribližoval k maloletemu dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti maloletého dieťaťa aj otca dieťaťa na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci, a to v nevyhnutnom rozsahu.

1.2 Uznesením okresného súdu č. k. 8P/216/2023-80 zo dňa 22.09.2023 súd návrh na neodkladné opatrenie zastavil pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie dieťaťa. O odvolaní matky dieťaťa rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 12CoP/132/2023-129 zo dňa 29.11.2023 tak, že napadnuté rozhodnutie súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vykonaním odvolacieho prieskumu mal za to, že obsahový kontext odôvodnenia návrhu umožňuje uznať, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa uplatnila matka (odvolateľka) ako zákonná zástupkyňa dieťaťa v medziach výkonu rodičovských práv, matka v takomto type konania je oprávnená maloleté dieťa zastupovať v súvislosti s podaním návrhu na súd voči druhému

rodičovi, takéto oprávnenie jej patrí ako nositeľke rodičovských práv a v návrhu nastolené otázky bezprostredne súvisia s výkonom práv a povinností rodičov.

1.3 Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. h/, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 CSP. Konštatoval, že ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností je na súde na návrh otca vedené konanie sp. zn. 8P/167/2022, ktorým tento žiada súd, aby upravil styk s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň od soboty 9:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Na návrh otca súd nariadil neodkladné opatrenie č. k. 8P/167/2022-232 zo dňa 06.06.2023, ktorým upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že tento je oprávnený sa s dieťaťom stretávať každý pondelok v roku od 14:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že maloleté dieťa prevezme v stanovené dni a hodiny a odovzdá po ukončení styku pred bránou rodinného domu nachádzajúceho sa na adrese C. X/X, G., zapísaného na LV č. XXX, pre k.ú. G., prostredníctvom tretej osoby - starej matky dieťaťa P. F. G., Q. R., nar. XX.XX.XXXX. Proti uvedenému rozhodnutiu bolo podané zo strany matky dieťaťa odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 15CoP/75/2023-317 zo dňa 05.09.2023, ktorý napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Okrem toho Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 11Co/13/2023-79 zo dňa 10.02.2023 zmenil zamietajúce uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 12C/3/2023-48 zo dňa 13.01.2023 tak, že uložil otcovi dieťaťa, aby dočasne, do právoplatného skončenia konania vo veci samej nevstupoval na pozemok C-KN, parc. č. 423 o výmere 752 m², zastavaná plocha a nádvorie, na pozemok C-KN parc. č. 424/1 o výmere 672 m², záhrada a do stavby - rodinného domu, súp. č. X, postavenej na pozemku C-KN parc. č. 423, teda na a do nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. G., zapísaných na LV č. XXX a zároveň mu uložil, aby sa vedome nepribližoval k matke dieťaťa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti matky dieťaťa a otca dieťaťa na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci, a to v nevyhnutnom rozsahu do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

1.4 Súd po opätovnom preskúmaní návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s predloženými prílohami dospel k záveru, že nie sú dané dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia a preto návrh ako nedôvodný zamietol. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že matka s otcom a dieťaťom nežijú v spoločnej domácnosti od leta 2020, nakoľko sa matka s dieťaťom presťahovala do G. k svojim rodičom. V celom návrhu matka opisuje agresívne správanie sa otca voči nej (matke), rovnako opisuje trestnú minulosť otca (o čom súdu priložila trestné rozkazy súdu z roku 2017; rozkaz Okresného úradu Zvolen z roku 2020 a zápisnicu z výsluchu obvineného z roku 2017). Vo svojom návrhu matka ďalej poukazuje na znalecký posudok č. 22/2023 zo dňa 20.06.2023 vypracovaný MUDr. Zuzanou Stanovičovou, PhD., z ktorého súdu predložila kópiu strán 79. a 80. a predložila aj časť znaleckého posudku č. 43/2023 zo dňa 20.08.2023, vypracovaného znalkyňou PhDr. Martou Halašovou, PhD. (konkrétne str. 49 – 53) Z uvedených častí znaleckých posudkov podľa súdu vyplýva, že čo sa týka znaleckého posudku č. 22/2023 bol vypracovaný znalcom z odvetvia pediatra na základe tvrdení a vyjadrení matky, ktorá uviedla znalkyni, že maloletá netoleruje mužov, čo sa zlepšilo, odkedy (maloletá sa nestretla s otcom od mája 2022) otcovi bráni v styku s maloletou. Naopak, zo znaleckého posudku č. 43/2023 zo dňa 20.08.2023 vyplýva, že maloleté dieťa nejaví známky týranej osoby a vzhľadom na jej vek nie je možné očakávať, že by si uvedomovala neprimeranosť konania svojho otca voči matke. Matka vo svojom návrhu uviedla, že maloleté dieťa nerealizovalo styk so svojím otcom od mája 2022, a teda súd má za to, že v danom prípade matka nijakým spôsobom neosvedčila nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj s poukazom na prebiehajúce konania na súde nijakým spôsobom nespochybňuje tvrdenia matky, že otec dieťaťa je voči nej agresívny, že konflikt medzi rodičmi dieťaťa je veľmi vyhrotený a podotkol, že neignoruje domáce násillie, ktorého sa mal údajne dopúšťať otec voči matke, nakoľko je proti nemu vedené trestné stíhanie pod. sp. zn. ČVS: ORP-676/1-VYS-ZV-2022 (aj keď spolu už nežijú v spoločnej domácnosti od leta roku 2020). Súdu však z predložených dôkazov nevyplýva, že by sa otec dopúšťal akéhokoľvek psychického či fyzického násillia voči maloletému dieťaťu. Z tvrdení matky vyplýva, že otcovi bráni v styku s maloletým dieťaťom od mája 2022, na základe čoho si dieťa už na otca nespomína a nemá s ním vytvorený žiadny vzťah (viď. znalecký posudok č. 43/2023), čo je podľa názoru súdu dôvod skôr pre úpravu styku otca s dieťaťom (ktorý doposiaľ nie je upravený) a nie je dôvod pre zákaz priblíženia sa otca k dieťaťu v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP. Matka v podanom návrhu taktiež neuviedla žiadne nové skutočnosti, v podstate uviedla skutočnosti už skôr uvádzané v návrhoch, vyjadreniach v konaniach sp. zn. 12C/3/2023 a sp. zn. 8P/167/2022, teda súdu neosvedčila ani naliehavosť podaného návrhu, čo je jednou zo základných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia.

1.5 O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 20.02.2024.

2.1 V prvom rade poukázala na to, že po právnom názore Krajského súdu v Žiline č. k. 12CoP/132/2023-129 zo dňa 29.11.2023 bol návrh matky zo dňa 24.08.2023 súdom rozdelený a rozhodovalo sa o ňom v poručníckom konaní sp. zn. 8P/216/2023, v ktorom súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a v civilnej veci sp. zn. 18C/4/2024, v ktorom uznesení zo dňa 30.01.2024 nariadil zákaz priblíženia otca k dieťaťu do času právoplatného skončenia predmetnej veci vo vzťahu k dieťaťu.

2.2 Podľa matky dieťaťa súd nespochybňuje násilné správanie otca voči matke ale nepovažoval za osvedčené žiadne psychické ani fyzické násilie otca na dieťaťu. V tejto súvislosti však poznamenala, že násilie zo strany otca sa dialo v prítomnosti dieťaťa. Poukázala na to, že medzičasom bolo vyšetrovateľom OR PZ Zvolen OKP č. ČVS: ORP-676/1-VYS-ZV-2022 zo dňa 09.02.2024 vznesené obvinenie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, kde poškodeným je tiež maloleté dieťa. Hoci v danej situácii nejde o právoplatný odsudzujúci rozsudok, domnieva sa, že jej obava ako matky o dieťa, resp. obava z násilného správania sa otca a jeho vplyvu na psychický vývin dieťaťa sa týmto len potvrdzuje.

2.3 Pokiaľ súd pri znaleckom posudku MUDr. Zuzany Stanovičovej, PhD. zdôrazňuje, že závery znalca vyplývajú z jej vyjadrení, matka dieťaťa poznamenala, že v čase vyšetrenia (17.06.2023) bolo dieťa ešte útleho veku (cca 3 roky) a preto zdrojom relevantných informácií bola ona ako matka. K poukazovaniu súdu na znalecký posudok PhDr. Marty Halašovej, PhD. podľa ktorého si dieťa nevedomovalo neprímeranosť konania otca, matka uviedla, že uvedené nijako neospravedlňuje konanie otca, ani nevzťahuje jeho dopad na psychický vývin dieťaťa, ktorý dopad konštatuje aj znalkyňa. Uvedené ani nijako nezľahčuje mieru rizika, ktoré predstavuje správanie otca pre dieťa do budúcnosti. Závery znalkyne preto považovala za dostatočne alarmujúce k tomu, aby odôvodnili záver o potrebe hoc i len (na tento čas) predbežnej ochrany dieťaťa. Zároveň poukazovala na tretí znalecký posudok vypracovaný znalcom Mgr. Ivanom Moravčíkom v konaní sp. zn. 8P/167/2022 zo dňa 27.12.2023 doručený súdu dňa 03.01.2024. Konkrétne na str. 29 a opisovanie charakteristik osobnosti otca, ktoré podľa matky evokujú znaky manipulatívnej osobnosti, ktorá už z podstaty veci môže predstavovať pre zdravý vývin maloletého dieťaťa významné riziko aj do budúcnosti. Súd v napadnutom uznesení znalecký posudok nijako nezohľadnil, ani sa o ňom nezmieňuje hoci mal o ňom vedomosť (bol síce vypracovaný v inom konaní, avšak vedenom tým istým senátom 8P ohľadne tých istých účastníkov konania). Súd aj nesprávne právne posúdil skutočnosti (preukázané) osvedčené v konaní sp. zn. 8P/216/2023 keď dospel k právnomu záveru o tom, že nie je daný dôvod na ochranu dieťaťa pre otcom, ale práve naopak na obnovenie styku otca s dcérou. Pritom v rovine neodkladnej (dočasnej) úpravy tomuto styku účinne zabránilo uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 15CoP/75/2023-317 zo dňa 05.09.2023, ktorý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v podobe úpravy styku otca s dcérou zamietol pričom v rozhodnutí poukázal na to, že matka nebráni styku s dcérou bezdôvodne ale preto, že otec môže predstavovať pre dieťa hrozbu, čo matka podľa neho osvedčila. Súd preto podľa matky nesprávne vyhodnotil nebezpečenstvo plynúce pre dieťa z (osvedčeného) správania sa jeho otca. Nakoľko neposkytnutím ochrany je dieťa ponechané v stave právnej neistoty z toho, či a za akých okolností sa k nemu jeho otec priblíži a to s ohľadom na násilné správanie otca v minulosti, avšak predovšetkým s ohľadom na vyhrážky otca smerujúce k zabitiu dieťaťa. Dieťa má pritom právo na pokojné výchovné a rodinné prostredie. V bode III. odvolania reagovala matka na vyjadrenie súdu, že neuviedla žiadne nové skutočnosti vo svojom návrhu, ale v podstate len skutočnosti už skôr uvádzané v konaniach sp. zn. 12C/3/2023 a sp. zn. 8P/167/2022. V tejto súvislosti uviedla, že v návrhu zo dňa 24.08.2023 poukázala aj na novú skutočnosť, ktorá znásobila jej pretrvávajúci strach o bezpečnosť dieťaťa – prijatie dieťaťa do škôlky. Tým sa znížila miera ochrany, ktorú dcére mohla od septembra 2023 poskytovať. V tejto súvislosti poukázala tiež na to, že zákaz priblíženia vydaný v konaní „C“ a to uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/4/2024-108 z 30.01.2024 je svojou platnosťou viazaný na právoplatnosť skončenia súdneho konania sp. zn. 12C/3/2023 v časti vedenej o vzťahu k dieťaťu. Pokiaľ by malo byť jej odvolanie údajne odmietnuté by to predstavovalo zánik platnosti priblíženia otca k dieťaťu.

2.4 Matka dieťaťa tak v závere vytýkala súdu, že: a/ nesprávne a neúplne zistil skutkový stav, keď nezohľadnil tretí znalecký posudok, o ktorom mal vedomosť z iného konania (vedeného pred ním samotným) a z neho vyplývajúce zistenia odôvodňujúce nebezpečenstvo plynúce zo strany otca vo vzťahu k dcére, b/ nesprávne a neúplne zistil skutkový stav, keď dospel k záveru, že konanie otca

nespôsobilu dieťaťu žiadnu psychickú ujmu (zásahy do psychickej integrity dieťaťa), hoci tomu (vo väčšej či menšej miere) prispievajú všetky 3 znalecké posudky, c/ nesprávne právne vec posúdil, keď dospel k právnomu záveru, že poskytnutie neodkladnej ochrany v podobe zákazu priblíženia otca k dieťaťu, s ohľadom na zásahy otca do psychickej integrity dieťaťa (v podobe násilného správania sa otca k matke v prítomnosti dieťaťa) nie je v najlepšom záujme dieťaťa, ale naopak, že v najlepšom záujme dieťaťa je vystavenie dieťaťa kontaktu s otcom.

2.5 Navrhla, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku I. zmenil tak, že otcovi dieťaťa sa ukladá, aby sa dočasne – do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8P/167/2022 – vedome nepribližoval k maloletej dcére na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby ich súbežnej účasti na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci, a to v nevyhnutnom rozsahu s tým, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Otec dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu matky zo dňa 17.04.2024 prostredníctvom splnomocneného zástupcu žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že maloletá žalobkyňa svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (podaný v zastúpení svojou matkou ako zákonným zástupcom prostredníctvom právneho zástupcu) odôvodnila tými istými tvrdeniami, ktoré uvádzala už vo svojom návrhu na ochranu osobnosti s návrhom na neodkladné opatrenie zo dňa 12.01.2023, opakovane poukázala na agresívne a násilné správanie sa otca, ktorého sa mal dopúšťať nielen voči najbližším, ale aj voči svojmu okoliu v čase od roku 2014 do roku 2020. Na dokreslenie dôvodov na podanie predmetného návrhu a zahrnutie pod súdnu ochranu aj maloleté dieťa matka chronologicky opisuje skutkové okolnosti od zoznámenia s ním v máji 2018 do mája 2022. Opakovane poukazuje na verbálne a fyzické útoky otca nielen voči matke, ale aj voči dieťaťu. Pokiaľ maloletá na preukázanie zásahov otca do duševnej integrity matky a dieťaťa poukazuje na výsledky znaleckých posudkov, z týchto si vyberá iba jej vyhovujúce konštatovania, pričom z nich vyvodzuje svoje vlastné závery (napr. odvolanie str. 7 bod 32 „čo evokuje to, že otec má znaky manipulatívnej osobnosti, ktorá už z podstaty veci môže predstavovať pre zdravý vývin maloletého dieťaťa významné riziko aj do budúcnosti“). Ako ďalšiu novú skutočnosť uvádza prijatie do materskej škôlky v septembri 2023. Otec maloletú žiadnym spôsobom nekontaktuje, chodí sa do škôlky informovať ohľadne maloletej, nakoľko matka mu neposkytuje dostatočné informácie (raz na mesiac mu pošle e-mail), inak odmieta akúkoľvek komunikáciu s ním ako otcom. Podľa otca matka trpí bludnými predstavami o možnom ohrození dieťaťa z jeho strany, ktoré nemajú racionálny základ. Pokiaľ matka v odvolaní poukazuje na porušenie súdom uložených obmedzení zo strany otca voči matke tým, že sa mal k matke vedome priblížiť na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov a v ktorej súvislosti podala trestné oznámenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, tak uznesením Okresnej prokuratúry Zvolen, č. 1 Pv 503/23/6611-15 zo dňa 26.03.2024 bolo vznesené obvinenie otcovi zrušené. Taktiež uznesením Okresnej prokuratúry Zvolen, č. 2 Pv 523/22/6611-42 zo dňa 05.03.2024 bolo vznesené obvinenie otcovi pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby zrušené. Na záver otec dieťaťa uviedol, že matka sa rozhodla ho „úplne vylúčiť“ zo života maloletej, pričom si neuvedomuje jednu zo základných skutočností, a to, že ona a otec sú biologickými rodičmi maloletej do konca života. Matka nerozlišuje partnerský vzťah od rodičovského vzťahu a otec má oprávnené obavy, že matka zámerne vychováva maloletú vo vedomí, že nemá otca, že nežije, prípadne, že nemá o maloletú žiadny záujem. Takýto jej prístup k maloletej je podľa neho v absolútnom rozpore so záujmami dieťaťa a všetkými medzinárodnými dokumentami o právach dieťaťa.

4. Na uvedené vyjadrenie otca nebolo matkou dieťaťa ani kolíznym opatrovníkom dieťaťa písomne reagované.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario CSP) a uznesenie okresného súdu zmenil (§ 388 CSP).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 písm. a/ až h/ zákon iba demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

8. Neodkladné opatrenia v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e/, f/, h/ CSP sú účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia a patria medzi právne nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obetí domáceho násillia. Právo nebyť vystavený násilliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia na určitú vzdialenosť (§ 325 ods. 2 písm. h/ CSP) ako menej závažný zásah do osobných slobôd povinného, je ex lege podmienený tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená.

9. Obsah neodkladných opatrení požadujúcich zdržať sa určitého konania v súvislosti s ochranou integrity ohrozenej osoby vychádza zo znenia čl. 3.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12.06.2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Jedná sa o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť.

10. Pojem integrita je z jazykovedného hľadiska definovaný ako celistvosť, neporušenosť, osobná istota a bezpečnosť, pričom k ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násillia. Pojem násillia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o tlesnú, aj duševnú ujmu. Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich spoločné črty. Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia.

11. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí než už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. V zmysle čl. 5 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov záujem dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a/ úroveň starostlivosti o dieťa, b/ bezpečie dieťaťa, ako bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c/ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného lesného a citového vývinu dieťaťa, d/ okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e/ ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, g/ podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopnosti a vlôh dieťaťa, g/ názoru dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h/ podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i/ využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 326 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (ods. 1). K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (ods. 2).

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 (teda neodmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahujúci predpísané náležitosti, alebo ako nezrozumiteľný alebo neurčitý) nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že sa pod sp. zn. 8P/216/2023 vedie konanie o úpravu styku otca s maloletou, ktoré nie je doposiaľ právoplatne skončené. Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia na zákaz priblíženia sa otca k dieťaťu zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP ako nedôvodný pre neosvedčenie tvrdení a ani naliehavosti podaného návrhu. Pri svojom závere vychádzal s matkou opisovaného správania sa otca voči nej, trestnej minulosti otca a z matkou predložených znaleckých posudkov (č. 22/2023 zo dňa 20.06.2023 vypracovaný MUDr. Zuzanou Stanovičovou, PhD. a č. 43/2023 zo dňa 20.08.2023 vypracovaný PhDr. Martou Halašovou PhD.), ktoré vyhodnotil v tom smere, že otec sa nedopúšťal akéhokoľvek psychického či fyzického násillia voči dieťaťu a navyiac nakoľko matka otcovi bráni v styku s maloletým dieťaťom od mája 2022, dieťa si už na otca nespomína, nemá s ním vytvorený žiadny vzťah.

16. Odvolací súd oboznámiac sa s obsahom spisu súhlasí s okresným súdom v tom, že otec sa dopúšťal voči matke fyzického aj psychického násillia. Konflikty predstavovali vulgárne prejavy, ponižovanie, nadávky, fyzické údery, vyhrážanie. Matka však návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletej odôvodnila tým, že maloletá dcéra bola pri uvedených konfliktoch prítomná a v tejto súvislosti podrobne popisovala aj reakcie dieťaťa na správanie otca. Svoje tvrdenia preukazovala aj listinami týkajúcimi sa trestných konaní a znaleckými posudkami. S vyhodnotením obsahu znaleckých posudkov okresným súdom sa odvolací súd nestotožňuje pretože sa nezameral na to, či opisované násillie otca vo vzťahu k matke bolo aj zásahom do duševnej integrity dieťaťa. Zo znaleckého posudku PhDr. Marty Halašovej, PhD. totiž vyplýva, že aj keď maloletá nejaví priekazné znaky týranej osoby a vzhľadom k veku a psychickému vývinu nemožno očakávať, že by si uvedomovala neprimeranosť konania svojho otca voči matke alebo voči nej samotnej, intuitívne však mohla pociťovať chaos, neistotu, strach, bezmocnosť, úzkosť. Mohlo tak dôjsť k destabilizácii psychického stavu maloletej (čo sa u maloletej prejavuje psychomotorickou instabilitou, poruchami pozornosti, emócií a správania). Matka dieťaťa v odvolaní vytýkala tiež súdu, že nezohľadnil tretí znalecký posudok, o ktorom mal vedomosť z iného konania (vedeného pred ním samotným) a z neho vyplývajúce zistenia odôvodňujúce nebezpečenstvo plynúce zo strany otca vo vzťahu k dcére. Uvedené je pravdou keďže predmetný znalecký posudok mal byť podaný ešte dňa 03.01.2024 v konaní sp. zn. 8P/167/2022 súvisiacom s prejednávanou vecou. Pokiaľ ide o znalecký posudok Mgr. Ivana Moravčika znalec v súvislosti s charakteristikou dieťaťa uviedol, že zo spisového materiálu možno konštatovať, že dieťa v minulosti zažilo situácie, ktoré mali negatívny vplyv na jeho zdravý emocionálny, osobnostný, psychický a fyzický rozvoj, je možné domnievať sa, že bolo v určitom čase vystavené patologickému správaniu sa svojho otca a v dôsledku toho sa u neho mohla prejaviť aj postraumatická stresová porucha, prípadne symptómy syndrómu týraného a zneužívaného dieťaťa. T.č. sa síce pri vyšetrení neobjavili, nie je však vylúčené, že nie sú prítomné. Podľa odvolacieho súdu matka dieťaťa v odvolaní dôvodne poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 15CoP/75/2023-317 zo dňa 05.09.2023, ktorý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v podobe úpravy styku otca s dcérou zamietol pričom v rozhodnutí uviedol i to, že matka nebráni styku s dcérou bezdôvodne ale preto, že otec môže predstavovať pre dieťa hrozbu, čo matka podľa neho osvedčila. Napokon možno prihliadnuť na rozhodnutie v obdobnej veci týkajúcej sa dieťaťa, v ktorej Okresný súd Zvolen uznesením sp. zn. 18C/4/2024 zo dňa 30.01.2024 nariadil zákaz priblíženia otca k dieťaťu do času právoplatného skončenia predmetnej veci.

17. Pokiaľ otec dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu matky zvyrazňuje uznesenie prokurátora č. k. 2Pv 523/22//6611-42 z 05.03.2024, ktorým bolo voči nemu vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby zrušené, tak z odôvodnenia rozhodnutia síce vyplýva, že bolo zrušené ako nezákonné ale bolo uložené vyšetrovatelke OR PZ OKP Zvolen v konaní sp. zn. ČVS:ORP-676/1-VYS-ZV-2022 opätovne sa vecou zaoberať (vyhodnotiť zistený skutkový stav, doplniť dokazovanie za účelom ustálenia právnej kvalifikácie skutku a zisteným skutočnosťami zodpovedajúcim spôsobom rozhodnúť a rozhodnutie náležite odôvodniť).

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že okresný súd nesprávne vyhodnotil skutočnosti uvádzané v návrhu matky dieťaťa a prílohách a ktoré osvedčujú pravdepodobnosť zásahu do duševnej integrity dieťaťa jeho prežívaním v dôsledku správania sa otca dieťaťa k matke a ktorý ani v súčasnej dobe nemožno vylúčiť. Z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci preto uznesenie okresného súdu zmenil tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa otcovi dieťaťa dočasne zakazuje priblížiť sa k maloletej na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti maloletého dieťaťa aj otca dieťaťa na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci a to v nevyhnutnom rozsahu, ktoré neodkladné opatrenie trvá do právoplatného

skončenia konania vo veci o úpravu styku otca s dieťaťom vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8P/167/2022. Nariadené neodkladné opatrenie tak s prihliadnutím na vážnosť zabezpečuje maloletej ochranu, na zabezpečenie ktorej je súd povinný prihliadať.

19. Nakoľko v danom prípade nejde o konečné rozhodnutie vo veci, odvolací súd o trovách konania nerozhodoval, keď o trovách celého konania (vrátane odvolacieho) rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

20. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).